

Prunella

Zpravodaj
Oblastní ornitologické sekce
při Správě Krkonošského národního parku

PRUNELLA

**Zpravodaj
oblastní ornitologické sekce
při Správě Krkonošského národního parku**

XXV / 1999

Správa Krkonošského národního parku
Vrchlabí

Obsah

Ornitologická pozorování v oblasti Krkonoš v roce 1999	5
<i>Ornithological observations in the Krkonoše Mts. in 1999</i>	
Přehled ptáků okroužkovaných v roce 1999	21
<i>Overview of birds ringed in 1999</i>	
Historická ornitologická pozorování z oblasti Krkonoš	23
<i>Historical ornithological observations in the Krkonoše Mts.</i>	
<i>Petr Miles</i>	
Kteří z krkonošských ptáků jsou svým stanovištěm nejvěrnější?	25
<i>Which of bird species in the Krkonoše Mts. are the most faithful to their breeding localities?</i>	
<i>Miroslav Dusík</i>	
Hnízdní budky pro dravce a sovy v Krkonoších v letech 1998 a 1999	28
<i>Nest-boxes for owls and birds of prey in the Krkonoše Mts. in 1998 and 1999</i>	
<i>Jiří Flousek</i>	
Kartotéka avifauny Krkonoš	32
<i>Database of avifaunistic records from the Krkonoše Mts.</i>	
<i>Ladislav Jasso</i>	
Neobvykle početný výskyt dlasků tlustozobých (<i>Coccothraustes coccothraustes</i>) v okolí Semil v zimě 1998/99	39
<i>Abundant occurrence of the hawfinch near Semily in winter 1998/99</i>	
<i>Ivo Lommer</i>	
Kulíšek nejmenší (<i>Glaucidium passerinum</i>) v budce	40
<i>Pygmy owl breeding in a nest-box</i>	
<i>Jiří Flousek</i>	
Natura 2000 – odhadované početnosti obratlovců v české části Krkonoš	41
<i>Natura 2000 – estimated population numbers of vertebrates in the Czech part of the Krkonoše Mts.</i>	
Pozorování dalších obratlovců v oblasti Krkonoš v roce 1999	43
<i>Observations of other vertebrates in the Krkonoše Mts. in 1999</i>	

Ornitologická pozorování v oblasti Krkonoš v roce 1999
Ornithological observations in the Krkonoše Mts. in 1999

(Vysvětlivky: M – samec, F – samice; MM – více samců, FF – více samic; ex. – exemplář(e);
 ad. – adultní, imm. – nedospělý, juv. – juvenilní; S, J, V, Z apod. – světové strany)

Potápka malá (*Tachybaptus ruficollis*)

- 10.IV. – Vrchlabí (rybník u letiště), 1 M a 1 F (J. Flousek)
 2.V. – Staré Buky, 1 pár (M. Mareček)
 24.VIII. – Peklo, 1 ex. (M. Mareček)

Kormorán velký (*Phalacrocorax carbo*)

- 31.X. – Hostinné, přelet asi 25 ex. (M. Lejdar)

Volavka popelavá (*Ardea cinerea*)

- 10.I. – Prosečné (hájek u Kalenských), přelet 2 ex. směrem k Dolnímu Lánovu (J. Grúz)
 18.I. – Klášterská Lhota (ve stráni nad Labem), 1 ex. (J. Grúz)
 20.-21.I. – Pilníkov, 2 ex. (M. Mareček)
 25.I. a 1.II. – Pilníkov, 1 ex. (M. Mareček)
 5.II. – Hrabačov (ČOV), 2 ex. (M. Pokorný)
 8.II. – Pilníkov, 2 ex. (M. Mareček)
 1.III. – Pilníkov, 1 ex. (M. Mareček)
 13.III. – Vlčice, 1 ex. (M. Mareček)
 28.III. – Peklo, 3 táhnoucí ex. (M. Mareček)
 V. 1999 – Hostinné, 1 ex. (M. Lejdar)
 2.V. – Vrchlabí (rybník Výsplachy), 1 ex. (J. Grúz)
 1.VII. – Hostinné, přelet 4 ex. směrem k Dolnímu Lánovu (J. Grúz)
 14.VII. – Peklo, 2 ex. (M. Mareček)
 5. a 24. VIII. – Peklo, 2 ex. (M. Mareček)
 16.-17.XII. – Pilníkov 1 ex. (M. Mareček)
 18.XII. – Peklo, 1 ex. (M. Mareček)
 30.XII. – Rokytnice nad Jizerou, 1 ex. (J. Dvořák)
 31.XII. – Svoboda nad Úpou, přelet 1 ex. (Z. Balcar)

Čáp černý (*Ciconia nigra*)

- léto 1999 – Hertvíkovice, opakovaně pozorován 1 ex. (M. Lejdar)
 19.I. – Svoboda nad Úpou (aut. nádr.), 1 kroužící ex. (T. Kyrál)
 25.III. – Trutnov (Mrtvé jezero), 1 ex. (M. Mareček)

- 27.III. – Vlčice, 1 pár (M. Mareček)
 1.IV. – Hraňčov (Cikánský lesík), 1 kroužící ex. (J. Flousek)
 3.IV. – Dolní Štěpanice, 1 ex. (J. Fišera)
 25.IV. – Valteřice, přelet 1 ex. (J. Fišera)
 28.IV. – Vrchlabí (rybník u letiště), 1 ex. (J. Flousek)
 1.V. – Peřimov, 1 ex. (M. Pokorný)
 6.V. – Rýchory, 1 pár na hnízdě (M. Mareček)
 14.V. – Vrchlabí-Berlín, 1 ex. (J. Novák: KRNAP)
 19.V. – Vítězná (směr Pilníkov), nové hnízdo (kontrolované, ale neobsazené) (J. Vodehnal)
 10.VI. – Peklo, 1 ex. (M. Mareček)
 25.VI. – Pilníkov, 1 pár (M. Mareček)
 7.VII. – Dolní Štěpanice, 1 ex. (M. Pokorný)
 26.VII. – Vítkovice v Krkonoších, 3 ex. (M. Pokorný)
 4.VIII. – Javorník, přelet 1 ad. ex. od Zlaté vyhlídky k Rudníku (J. Flousek)
 20.VIII. – Dolní Štěpanice, 1 ex. (M. Pokorný)
 24.VIII. – Vítkovice v Krkonoších, 1 ex. (M. Pokorný)
 25.VIII. – Dolní Štěpanice, 1 ex. (M. Pokorný)
 9.IX. – Hraňčov, 1 ex. (I. Špatenková)

Čáp bílý (*Ciconia ciconia*)

- 27.III. – Prostřední Lánov, 1 ex. na poli (J. Sýkora)
 29.III. – Prostřední Lánov, 1 ex. na hnízdě (J. Sýkora)
 15.IV. a 2.V. – Vlčice, 1 ex. (M. Mareček)
 16.V. – Vlčice, 1 ex. na hnízdě (M. Mareček)
 29.VI. – Vlčice, 1 mládě na hnízdě (M. Mareček)
 3.IX. – Kocleřov-Nové Domy, přelet 15 ex. (J. Vodehnal)
 7.IX. – Studenec, 1 ex. zahynul na drátech elektrického vedení: kroužek
 Hiddensee 1097 Germania (J. Maček)
 24.XI. – Klášterská Lhota, 1 ex. pozorován celý den (M. Lejdar)

Labuť velká (*Cygnus olor*)

- 2.V. – Staré Buky, 1 pár: F na hnízdě (M. Mareček)
 1.VII. – Staré Buky, 1 pár a 3 mlád'ata (2 šedá, 1 bílé) (M. Mareček)
 6.VIII. – Staré Buky, 1 F a 3 mlád'ata (M údajně zabit) (M. Mareček)

Husa (*Anser* sp.)

- 25.II. – Svoboda nad Úpou, přelet 40 ex. (Z. Balcar)
 5.IX. – Svoboda nad Úpou, přelet 12 ex. (Z. Balcar)

- 29.IX. – Svoboda nad Úpou, přelet 64 ex. (Z. Balcar)
 12.X. – Svoboda nad Úpou, přelet 30 ex. (Z. Balcar)
 21.X. – Svoboda nad Úpou, přelet 21 ex. (Z. Balcar)

Husa velká (*Anser anser*)

- 9.I. – Prosečné, přelet nezjištěného počtu ex. od V k Z (J. Grúz)
 30.VI. – Hajnice, přelet 10 ex. k S (L. Hlavatý)
 17.X. – Hostinné, přelet 53 ex. od SZ k JV (J. Grúz)

Husa polní (*Anser fabalis*)

- 17.X. – Hostinné, přelet 16 ex. od JZ k SV (J. Grúz)
 XI.1999 – Bohuslavice u Trutnova, 2 ex. střeleny při honu (P. Miles)

Hvízdák eurasijský (*Anas penelope*)

- 3.-18.IV. – Vrchlabí (rybník u letiště), 1 M (J. Flousek)

Čírka obecná (*Anas crecca*)

- 13.III. – Vlčice, 1 pár (M. Mareček)
 2.V. – Staré Buky, 1 M (M. Mareček)

Kachna divoká (*Anas platyrhynchos*)

- zima 1999 – Svoboda nad Úpou, 36 ex. (Z. Balcar)
 17.I. – Vrchlabí (Labe u obuvnictví „Trčka“), 10 ex. (D. Vodnárek)
 18.I. – Vrchlabí (Labe u Kozího plácku), 32 ex. (D. Vodnárek)
 20.V. – Pančavská louka, 1 pár (B. Chutný)
 31.V. – Úpské rašeliniště, 1 pár (B. Chutný)
 27.VI. – Úpské rašeliniště, 1 F se 6-7 mlád'aty (B. Chutný)
 3.VII. – Úpské rašeliniště, 1 ex. (P. Skřivan)
 29.VII. – Úpské rašeliniště, 1 F a 3 větší mlád'ata (B. Chutný)

Čírka modrá (*Anas querquedula*)

- 3.IV. – Vrchlabí (rybník u letiště), 2 MM a 1F (J. Flousek)

Lžičák pestrý (*Anas clypeata*)

- 18.IV. – Vrchlabí (rybník u letiště), 6 MM (J. Flousek)

Polák velký (*Aythya ferina*)

- 18.IV. – Vrchlabí (rybník u letiště), 4 MM a 3 FF (J. Flousek)

Polák chocholačka (*Aythya fuligula*)

- 18.IV. – Vrchlabí (rybník u letiště), 2 MM a 1 F (J. Flousek)
 2.V. – Dolce, 13 MM a 10 FF (M. Mareček)
 14.V. – Peklo, 1 pár (M. Mareček)
 2. a 10.VI. – Peklo, 2 páry (M. Mareček)
 23.VI. – Peklo, 1 pár a 1 M (M. Mareček)
 1.VII. – Dolce, 11 MM a 4 FF (M. Mareček)
 13.VII. – Peklo, 1 F s 8 mlád'aty (M. Mareček)

Včelojed lesní (*Pernis apivorus*)

- 1.VIII. – Dolní Malá Úpa, 1 ex. (T. Diviš)
 3.XI. – Arnultovice, 1 ex. sbíral potravu na strništi u Plošky (J. Grúz)

Luňák červený (*Milvus milvus*)

- 17.VII. – Kotel, přelet 1 ex. od J k S (L. Jasso)

Orel mořský (*Haliaeetus albicilla*)

- 13.IX. – Štříbny hřbet, 2 kroužící ad. ex. (J. Novák: KRNAP)

Moták pochop (*Circus aeruginosus*)

- 5.VI. – Prosečné, přelet 1 F nad polem u Mezilabského potoka k JV (J. Grúz)
 11.VI. – Prosečné, přelet 1 M k Hostinnému (J. Grúz)
 14.VI. – Prosečné, přelet 1 ex. k V (J. Grúz)
 15.VI. – Prosečné, 1 lovící M nad Ploškou (J. Grúz)
 24.VI. – Horní Olešnice, 1 lovící M nad polem (J. Grúz)
 1.VII. – Slemeno, 1 lovící M na Slemenském kopci (J. Grúz)
 1.VII. – Staré Buky, 1 krmící pár (M. Mareček)
 2.VII. – Staré Buky, hnízdo se 4 mlád'aty (M. Mareček)
 31.VII. – Prosečné, 2 lovící ex. na strništi východně od Plošky (J. Grúz)
 26.VIII. – Prosečné, 3 lovící ex. v okolí Plošky (J. Grúz)

Moták pilich (*Circus cyaneus*)

- 5.III. – Prosečné, přelet 1 ex. od V k Z (J. Grúz)
 27.III. – Vlčice, 1 M (M. Mareček)
 5.IV. – Markoušovice, přelet 1 F (P. Miles)
 10.IV. – Markoušovice, přelet 1 F (P. Miles)
 26.IV. – Horní Žďár, 1 F (M. Mareček)
 15.XI. – Hostinné (letiště u Poštáku), 1 ex. s uloveným hrabošem polním (J. Grúz)
 21.XI. – Horní Žďár, 1 M (M. Mareček)

Jestřáb lesní (*Accipiter gentilis*)

- 14.III. – Staré Buky, 1 ex. (M. Mareček)
 8.IV. – Rokytnice nad Jizerou (obůrka v bukách), 1 M (O. Lábek)
 2.V. – Staré Buky, 1 ex. (M. Mareček)
 VI. 1999 – oblast mezi Cestníkem, Alberickým vrchem a polskou hranicí, opakovaná pozorování 1 páru (P. Pelz)
 1.VIII. – Dolní Malá Úpa, 1 M s ulovenou vránou obecnou šedou nebo datlem černým (T. Diviš)

Krahujec obecný (*Accipiter nisus*)

- VI. 1999 – Dlouhý hřeben (V svah), hnízdění a pozorování 2 juv. ex. (P. Pelz)

Káně rousná (*Buteo lagopus*)

- 11.I. – Lánov-Kovářsko, 1 ex. (J. Grúz)
 13.I. – Arnultovice, 1 ex. (J. Grúz)

Ostříž lesní (*Falco subbuteo*)

- 6.VII. – Studniční hora (J úbočí), 1 ex. (P. Skřivan)
 23.VII. – Prosečné, přelet 1 ex. (J. Grúz)
 30.VII. – Pec pod Sněžkou (Javor), hnízdo se 3 mlád'aty (T. Diviš)
 1.VIII. – Malá Úpa, 1 ex. (T. Diviš)
 2.VIII. – Malá Úpa, 1 ex. (T. Diviš)

Sokol stěhovavý (*Falco peregrinus*)

- 9.VIII. – Labský důl, 2 kroužící ex. (J. Novák: KRNAP)

Doplněk:

- 27.V.1998 – Velká a Malá Studniční jáma, 1 ex. (P. Skřivan)

Tetřívka obecná (*Tetrao tetrix*)

- III.-X.1999 – Albeřice, 2 ex. (Z. Balcar)
 pol. XI.1999 – Horní Lysečiny (u obory), hejno 8 MM a 12 FF vzlétlo z mlaziny (P. Miles)

Tetřev hlušec (*Tetrao urogallus*)

- 2.VIII. – Růžová hora (JZ svah), 1 M na průseku (T. Dudarec)
 12.X. – Černá hora, 1 F (O. Lábek)
 16.X. – Rýchory (Sokolka), vypuštěno 5 MM a 7 FF nakoupených ve Švédsku (J. Flousek)

Koroptev polní (*Perdix perdix*)

- 1999 - Mladé Buky, 12-14 ex. (Z. Balcar)
 1999 - Hostinné (Hlíňák), 1F a 4 imm. ex. (M. Lejdar)
 28.I. - Dolní Branná (žel. přejezd), asi 25 ex. (J. Flousek)
 10.I.-25.II. - Vrchlabí (Liščí kopec), 8 ex. (D. Vodnárek)
 1.II. - Volanov, asi 10 ex. (M. Mareček)
 5.VI. - Dolní Lánov (u Mezilabského potoka), vyplašeny 2 ex. z neposekané trávy (J. Grúz)
 6.VII. - Lánov-Kovářsko, vyplašen 1 ex. z trávy vedle polní silnice na Böhnschovy Boudy (J. Grúz)
 8.XI. - Horní Branná, 8 ex. na poli (P. Míles)

Křepelka polní (*Coturnix coturnix*)

- 1999 - Hostinné (Hlíňák), 1F a 6 imm. ex. (M. Lejdar)
 1999 - Svoboda nad Úpou (směr Mladé Buky), hlas 1 M (Z. Balcar)
 23.V. - Valteřice, hlas 1 M (J. Fišera)
 28.V. - Dolní Lánov (Kosovo pole), hlasy 2 MM (J. Grúz)
 10.VI. - Vrchlabí-Podhůří, hlas 1 M (J. Grúz)
 10.VI. - Prosečné (Basařovo pole), hlas 1 M v obilí (J. Grúz)
 10.VI. - Prosečné (za Klabanovými), hlas 1 M v obilí (J. Grúz)
 10.VI. - Trutnov-Horní Staré Město, hlas 1 M (M. Mareček)
 10.VI. - Vlčice, hlas 1 M (M. Mareček)
 21.VI. - Trutnov-Horní Staré Město, hlas 1 M (M. Mareček)
 23.VI. - Rudník (horní část Bolkova), hlas 1 M (J. Grúz)
 23.VI. - Vrchlabí (letišťe), hlas 1 M (J. Fišera)
 24.VI. - Horní Olešnice (J od Slemenského kopce), hlas 1 M (J. Grúz)
 28.VI. - Slemeno, hlas 1 M v obilí (J. Grúz)
 29.VI. - Vlčice, hlasy 3 MM (M. Mareček)
 VI. 1999 - Vítězná-Kocleřov, hlasy 2-3 MM (J. Vodehnal)
 4.VIII. - Javorník (louka mezi Lázeňským a Janovickým potokem), hlas 1 M (J. Flousek)
 6.VIII. - Peklo, hlas 1 M (M. Mareček)
 8.VIII. - Valteřice (Pílosek), hlas 1 M (J. Dvořák)

Chřástal kropenatý (*Porzana porzana*)

- 2.V. - Staré Buky, hlas 1 ex. (M. Mareček)

Chřástal polní (*Crex crex*)

- 14.-15.V. - Vítkovice, hlas 1 M (M. Pokorný)

- 25.V. - Vítkovice, hlas 1 M (M. Pokorný)
 31.V. - Chotěvice, hlas 1 M (L. Hlavatý)
 V. 1999 - Pilníkov, hlas 1 M od konce května až do posečení louky (M. Mareček)
 1.-3.VI. - Roudnice, Křížlice, Vrchlabí (Liščí kopec), hlasy 8 MM (D. Vodnárek)
 4.VI. - Pilníkov, hlas 1 M (L. Hlavatý)
 5.VI. - Babí, hlas 1 M (P. Míles)
 5.VI. - Markoušovice, hlas 1 M (P. Míles)
 10.VI. - Lánov (Bíner), hlasy 2 MM (J. Grúz)
 20.VI. - Alberické lomy (SZ, u polské hranice), hlas 1 M (P. Pelz)
 23.VI. - Rudník (Bolkov), hlas 1 M (J. Grúz)
 24.VI. - Roudnice, hlas 1 M (M. Pokorný)
 27.VI. - Vítkovice, hlas 1 M (M. Pokorný)
 27.VI. - Pec pod Sněžkou (Lučiny), hlas 1 M (T. Diviš)
 28.VI. - Vítkovice, hlas 1 M (M. Pokorný)
 1.VII. - Jestřabí v Krkonoších (letišťe), hlas 1 M (M. Pokorný)

Chřástal vodní (*Rallus aquaticus*)

- 2.V. - Staré Buky, hlas 1 ex. (M. Mareček)
 1.VII. - Staré Buky, hlas 1 ex. (M. Mareček)

Lyska černá (*Fulica atra*)

- 1999 - Vrchlabí (rybník u letišťe), nepozorován ani jeden ex. (J. Flousek)
 2.V. - Staré Buky, 3 páry (1 F na hníždě) (M. Mareček)

Kulík říční (*Charadrius dubius*)

- 1999 - Hostinné (Labe u ISOLu), 1 ex. (M. Lejdar)

Kulík hnědý (*Charadrius morinellus*)

- 10.V. - Luční hora, 2 ex. (P. Skřivan)
 19.V. - Pančavská louka, 1 ex. sbíral potravu v okolí mělké bažiny (B. Chutný)
 4.VII. - Luční hora, 1 ad. ex. se 3 nevzletnými mlád'aty (P. Skřivan)
 21.VIII. - Vysoké Kolo (tundrové plató na okraji Sněžných jam mezi boudou Wawel a vrcholem V. K.), 1 ex. v prostém šatu pobíhající po zemi (J. Polívka)

Doplňek:

- 9.V.1998 - Luční hora, 1 ex. (P. Skřivan)

Čejka chocholatá (*Vanellus vanellus*)

- 13.III. – Vlčice, 9 ex. (M. Mareček)
 18.III. – Vlčice, 15 ex. (M. Mareček)
 20.III. – Vrchlabí (benzinová stanice u obchvatu), 1 ex. (J. Fišera)
 22.III. – Vrchlabí (benzinová stanice u obchvatu), 8 ex. (J. Fišera)
 27.III. – Vlčice, 8 ex. (M. Mareček)
 16.V. – Vlčice, 4 páry (a první mlád'ata) (M. Mareček)
 16.V. – Pilníkov, 1 pár (M. Mareček)
 28.VI. – Rudník (silnice před Fořtem), 2 ex. útočily na káni lesní (J. Grúz)
 13.VII. – Slemenský kopec, přelet 23 ex. od S k J (J. Grúz)

Bekasina otavní (*Gallinago gallinago*)

- 23.VI. – Úpské rašeliniště, krátký tok 1 ex. (M. Šálek)
 27.VIII. – Pančavská louka, hlas 1 ex. (J. Štursa)
 30.VIII. – Labská louka, vyplašen 1 ex. (J. Štursa)
 27.IX. – Rýchorská bouda, přelet 2 ex. nad sítěmi u světelného reflektoru (J. Grúz)
 11.X. – Rýchorská bouda, přelet 1 ex. u světelného reflektoru (J. Grúz)

Sluka lesní (*Scolopax rusticola*)

- 1999 – Svoboda nad Úpou (Kráví hora), hnízdění (Z. Balcar)
 1999 – Albeřice, hnízdění 2-3 párů (Z. Balcar)
 12.IV. – Vítkovice (Rovinka), průtah 3-4 ex. (M. Pokorný)
 16.IV. – Vítkovice (Rovinka), průtah 3-4 ex. (M. Pokorný)
 15.V. – Lysečinský potok, přelet 1 ex. (P. Pelz)
 31.V. – Dolní Dvůr, 1 ex. sedící na Horské silnici (J. Flousek)

Vodouš kropenatý (*Tringa ochropus*)

- 10.VII. – Úpské rašeliniště, výskyt (B. Chutný)

Pisík obecný (*Actitis hypoleucos*)

- IV. 1999 – Hostinné (Hlíňák), 2 ex. (M. Lejdar)
 2.V. – Dolce, 1 ex. (M. Mareček)
 24.VI. – Horní Olešnice (Slemenský kopec), 1 ex. u kaluže vody (J. Grúz)

Vodouš šedý (*Tringa nebularia*)

- 2.V. – Dolce, 1 ex. (M. Mareček)

Holub doupňák (*Columba oenas*)

- 31.V. a 10.VI. – Horní Lánov (Peklo), 1 houk. M v bučině za lomem (J. Flousek)
 28.VI. – Rudník (zemědělské středisko), 2 ex. na poli (J. Grúz)
 9.VIII. – Prosečné, 5 ex. sbírá potravu na strništi (J. Grúz)

Holub hřivnáč (*Columba palumbus*)

- 13.III. – Svoboda nad Úpou, první pozorování (Z. Balcar)
 28.III. – Valteřice (Sovinec), 1 ex. (J. Fišera)

Hrdlička divoká (*Streptopelia turtur*)

- 30.V. – Pančavská louka, výskyt (B. Chutný)

Kukačka obecná (*Cuculus canorus*)

- 29.IV. – Valteřice, první pozorování (J. Fišera)

Výr velký (*Bubo bubo*)

- 1999 – Svoboda nad Úpou (Kráví hora), občasně houkání 1 ex. (Z. Balcar)
 30.IV. – Vítězná-Kocleřov, hnízdění 1 páru (30.IV.– 1 vejce, 19.V.– 1 mládě ve stáří 10-12 dní, 4.VI.– mládě nenalezeno) (J. Vodehnal)
 X. 1999 – Hostinné (KRPA), 1 ex. (M. Lejdar)
 XI. 1999 – Hostinné (Pošt'ák), nalezen 1 handicapovaný ex. (M. Lejdar)
 20.XII. – Vítkovice, 1 ex. (M. Pokorný)

Kulíšek nejmenší (*Glaucidium passerinum*)

- 6.VII. – Dolní Dvůr (hájenka), nalezeno špatně létající mládě, přeneseno do stanice handicapovaných živočichů ve Vrchlabí, kde uhynulo 26.VII. (M. Dyntar, J. Kučera)
 19.VII. – Dlouhý hřeben (Z svah), 1 ex. reagující na magnetofonovou nahrávku (P. Pelz)

Sýc rousný (*Aegolius funereus*)

- 24.III. – Trutnov (Vraní výšina), hlas 1 M (M. Mareček)
 28.III. – Trutnov (Vraní výšina), 1 ex. přiváben na „zamyškování“ (M. Mareček)
 1.V. – pod Výrovkou, hlas 1 M (M. Mareček)
 VI. 1999 – Lysečinský potok, 3 juv. ex. (P. Pelz)

Rorýs obecný (*Apus apus*)

- 1.V. – Vrchlabí-Podhůří, 8 ex., první pozorování (J. Flousek)

- 2.V. – Trutnov, první pozorování (M. Mareček)
17.VIII. – Vrchlabí, 1 ex. (M. Pokorný)

Ledňáček říční (*Alcedo atthis*)

- 23.I. – Vrchlabí (Labe nad splavem), 1 ex. (J. Flousek)
14.VII. – Peklo, výskyt (M. Mareček)
5.VIII. – Peklo, výskyt (M. Mareček)
24.VIII. – Peklo, 1 ex. (M. Mareček)
4.XII. – Hostinné až Čistá, přelet 1 ex. směrem na Rudník (M. Lejdar)

Dudek chocholatý (*Upupa epops*)

- 22.VIII. – Horka u Staré Paky, 1 ex. obracející kravince (M. Lejdar)

Krutihlav obecný (*Jynx torquilla*)

- 1999 – Hostinné (Antoniček), 1 ex. u mraveniště (M. Lejdar)

Žluna šedá (*Picus canus*)

- V.1999 – Albeřický potok (Z břeh), volání 1 M (P. Peřiz)
30.VI. – Hanapetrova paseka, 1 ex. (J. Flousek)

Žluna zelená (*Picus viridis*)

- léto 1999 – Svoboda nad Úpou, přelety 1 ex. (Z. Balcar)

Strakapoud malý (*Dendrocopos minor*)

- 14.III. – Staré Buky, 1 pár (M. Mareček)
10.IV. – Vrchlabí (rybník u letiště), 2 MM (J. Flousek)
2.V. – Staré Buky, 1 ex. (M. Mareček)
30.VI. – Huntířov, 1 ex. (L. Hlavatý)
4.VIII. – Rýchorská bouda, hlas 1 ex. (J. Flousek)
8.VIII. – Valteřice, 1 ex. (J. Fišera)
11.XI. – Huntířov, 1 ex. (L. Hlavatý)

Skřivan lesní (*Lullula arborea*)

- 14.III. – Staré Buky, 3 ex. (M. Mareček)

Vlaštovka obecná (*Hirundo rustica*)

- 3.IV. – Vrchlabí (rybník u letiště), první pozorování (J. Flousek)
24.IV.-5.IX. – Křižlice, 2 páry (D. Vodnárek)

Linduška lesní (*Anthus trivialis*)

- 19.IV. – Valteřice (Skalka), první pozorování (J. Flousek)

Linduška luční (*Anthus pratensis*)

- 13.III. – Horní Olešnice (Slemenský kopec), 30 ex. sbírá potravu na oraništi (J. Grúz)
14.III. – Staré Buky, 6 ex. (M. Mareček)
27.VI. – Pec pod Sněžkou (Lučiny), 1 zpív. M (T. Diviš)
3.XI. – Prosečné (JV od Plošky), 2 ex. sbírají potravu (J. Grúz)

Linduška rudokrká (*Anthus cervinus*)**Doplňk:**

- 9.V.1998 – Luční hora, 2 ex. (P. Skřivan)

Linduška horská (*Anthus spinoletta*)

- 23.VI. – Studniční hora (nad Krakonošovou zahrádkou), 2 zpív. MM, 1 F staví hnízdo v borůvčí mezi kameny ve svahu pod hranou S. h. (M. Šálek)
24.VI. – Studniční hora (S a SZ svah), 1 M (M. Šálek)
2.VII. – Studniční hora (V svah), min. 4 zpív. MM (J. Flousek)
3.VII. – Úpská jáma, 2 zpív. MM (P. Skřivan)
4.VII. – Úpská jáma, 3 zpív. MM (P. Skřivan)
6.VII. – Velká Studniční jáma, 5 zpív. MM (P. Skřivan)

Doplňk:

- 27.V.1998 – Velká a Malá Studniční jáma, min. 5 ex. (P. Skřivan)
28.V.1998 – Úpská jáma, 3 zpív. MM (P. Skřivan)
10.VI.1998 – Úpská jáma, 7 zpív. MM (P. Skřivan)

Konipas horský (*Motacilla cinerea*)

- 27.XI. – Jilemnice (potok Jilemka), 2 ex. (M. Pokorný)

Konipas bílý (*Motacilla alba*)

- 11.III. – Pilníkov, 2 ex. (M. Mareček)

Brkoslav severní (*Bombycilla garrulus*)

- 17.XI. – Trutnov, 12 ex. na stromořadí ve městě (P. Miles)
26.XI. – Trutnov, asi 40 ex. na stromořadí ve městě (P. Miles)
29.XI. – Hostinné, 15 ex. na jeřábech u sídliště (P. Miles)
19.XII. – Vrchlabí (Liščí kopec), 4 ex. (D. Vodnárek)

Pěvuška podhorní (*Prunella collaris*)

- 6.VII. – Velká Studniční jáma, 1 ex. (P. Skřivan)
 6.VII. – Malá Studniční jáma, 1 zpív. M (P. Skřivan)
 17.VII. – Sněžné jámy, 2 ad. a 1 juv. ex. (L. Jasso)

Doplňk:

- 27.V.1998 – Velká a Malá Studniční jáma, 4 ex. (P. Skřivan)
 27.V.1998 – Studniční hora (Krakonošova zahrádka), 1 zpív. M a 3 ex. (P. Skřivan)
 10.VI.1998 – Úpská jáma, 1 zpív. M a 1 ex., pozorováno páření (P. Skřivan)

Slavík tmavý (*Luscinia luscinia*)

- 1.V. – Vrchlabí-Podhůří, 1 zpív. M (J. Flousek)
 2.V. – Vrchlabí (rybník Výsplachy), chycen 1 ex. (J. Grúz, J. Flousek)

Slavík obecný (*Luscinia megarhynchos*)

- 3.VIII. – Kocléřov, chycen 1 ex. (L. Hlavatý)

Slavík modráček tundrový (*Luscinia svecica svecica*)

- 1999 – oblast Pančavy, 10 MM a 9 FF, vyvedeno 19 mlád'at
 – oblast Úpského rašeliniště, 21 MM a 9 FF, vyvedeno 33 mlád'at
 – celkem nalezeno nebo pozorováno 14 hnízd, první mlád'ata se líhla až 20.VI. (v 9 hnízdech až v průběhu VII.), celkem vyvedeno 52 mlád'at, 4 hnízda byla neúspěšná (vše B. Chutný)

Rehek domácí (*Phoenicurus ochruros*)

- 24.XI. – Vrchlabí (ZŠ Školní), 1 ex. (D. Vodnárek)

Rehek zahradní (*Phoenicurus phoenicurus*)

- 28.IV. – Vrchlabí (centrum), 1 zpív. M, první pozorování (J. Flousek)
 30.V. – Pančavská louka, 1 zpív. M (B. Chutný)

Bělořit šedý (*Oenanthe oenanthe*)

- 1.V. – Luční hora, 2 ex. (M. Mareček)
 23.VI. – Luční hora, 1 ex. (M. Šálek)
 6.VII. – Luční hora (SV úbočí), několik ex. (P. Skřivan)

Doplňk:

- 9.V.1998 – Luční hora, 2 MM (P. Skřivan)
 10.VI.1998 – Úpská jáma, 1 zpív. M (P. Skřivan)

Skalník zpěvný (*Monticola saxatilis*)

- 16.VII. – Sněžka (svah nad Obřím dolem), 1 M (M. Konvička, J. Beneš)

Kos horský (*Turdus torquatus*)

- 23.VI. – Studniční hora (JZ od vrcholu), 1 ex. v kleči (M. Šálek)
 6.VII. – Studniční hora (Z svah mezi kapličkou a vrcholem, 1500 m n. m.), 1 pár (P. Skřivan)

Kos černý (*Turdus merula*)

- V.1999 – Hostinné (Hlíňák), nalezen 1 ex. oběšený na vlasci (M. Lejdar)
 30.V. – Pančavská louka, 1 zpív. M (B. Chutný)

Drozd kvíčala (*Turdus pilaris*)

- 22.X. – Vrchlabí (zámecký park), přelet asi 400 ex. (smíšené hejno s cvrčalami) (P. Miles)

Drozd cvrčala (*Turdus iliacus*)

- 14.III. – Staré Buky, několik desítek ex. (M. Mareček)
 24.X. – Vrchlabí (zámecký park), několik ex. ve smíšeném hejnu s kvíčalami (J. Flousek)

Drozd zpěvný (*Turdus philomelos*)

- 18.III. – Svoboda nad Úpou, první pozorování (Z. Balcar)

Cvrčilka říční (*Locustella fluviatilis*)

- 31.V. – Chotěvice, 1 zpív. M (L. Hlavatý)
 21.VI. – Valteřice, 2 ex. (J. Fišera)

Pěnice vlašská (*Sylvia nisoria*)

- 19.VI. – Chotěvice, hnízdo se 4 mlád'aty (L. Hlavatý)

Pěnice pokřovní (*Sylvia curruca*)

- 15.IV. – Vrchlabí (nemocnice), první pozorování (J. Flousek)

Pěnice hnědokřídla (*Sylvia communis*)

- 13.VI. – Výrovka, 1 zpív. M nad Výrovkou (P. Skřivan)
 2.VII. – Výrovka, 1 zpív. M asi 100 m nad Výrovkou směrem k Luční boudě, 1380 m n. m. (J. Flousek)

Pěnice černohlavá (*Sylvia atricapilla*)

12.IV. – Vrchlabí (zámecký park), první pozorování (J. Flousek)

Budníček zelený (*Phylloscopus trochiloides*)*Doplňk:*

9.VI.1998 – Modrý důl, 2 zpív. MM (P. Skřivan)

Budníček lesní (*Phylloscopus sibilatrix*)

2.V. – Vrchlabí (rybník Výsplachy), první pozorování (J. Flousek)

Budníček větší (*Phylloscopus trochilus*)

22.IV. – Vrchlabí (nemocnice), první pozorování (J. Flousek)

30.V. – Pančavská louka, tah velkého množství ex. (B. Chutný)

Lejsek šedý (*Muscicapa striata*)

2.V. – Vrchlabí (rybník Výsplachy), první pozorování (J. Flousek)

30.V. – Pančavská louka, 1 lovící ex. (B. Chutný)

Ťuhýk šedý (*Lanius excubitor*)

13.I. – Prosečné (V od Plošky), 1 ex. (J. Grúz)

22.I. – Vlčice, 1 ex. (M. Mareček)

28.X. – Kocléřov, 1 ex. (L. Hlavatý)

3.XI. – Arnultovice (posed nad roklí), 1 ex. (J. Grúz)

21.XII. – Huntířov, 1 ex. (L. Hlavatý)

1.XII.1998 až 16.III.1999 – Chotěvice, 1 zimující ex. (J. Vodehnal)

Straka obecná (*Pica pica*)

25.VI. – Pančavská louka, 2 ex. (B. Chutný)

16.VII. – Stříbrná bystrina, 1 ex. (B. Chutný)

30.VII. – Pec pod Sněžkou (Hnědý vrch), hnízdo s mláděty před vylétnutím (na modřínu) (T. Diviš)

Ořešník kropenatý (*Nucifraga caryocatactes*)

17.VII. – Pančava (nad Labským dolem), 2 ex. (L. Jasso)

28.VII. – Prosečné (stráň nad Malým Labem, za Fišerovými), 1 ex. (J. Grúz)

31.VII. – Prosečné (u zahrádky čp. 96), 1 ex. (J. Grúz)

2.VIII. – Pec pod Sněžkou (bouda Mír), 1 ex. (T. Diviš)

4.VIII. – Prosečné (stráň nad Malým Labem), 3 ex. (J. Grúz)

16.-20.VIII. – Rýchory (enkláva nad chatou Ozón), 2 ex. na lísce (O. Ptáčková)

28.VIII. – Žacléřský hřbet, hlas 1 ex. (J. Flousek)

30.VIII. – Prosečné (stráň nad Malým Labem), 1 ex. (J. Grúz)

4.IX. – Prosečné (u zastávky před poštou), 1 ex. (J. Grúz)

4.IX. – Prosečné (u zahrádky čp. 96), 1 ex. (J. Grúz)

8.IX. – Sklenářovické údolí, 2 ex. (J. Flousek)

9.IX. – Prosečné (stráň nad Malým Labem), 1 ex. (J. Grúz)

15.IX. – Prosečné (stráň nad Malým Labem), 1 ex. (J. Grúz)

18.IX. – Prosečné, přelet 1 ex. mezi hřištěm a krávinem (J. Grúz)

22.IX. – Prosečné (Malé Labe u Fišerových), 2 ex. (J. Grúz)

18.X. – Prosečné (Malé Labe u Fišerových), 1 ex. (J. Grúz)

19.X. – Vrchlabí (klášterní zahrada), 1 ex. (J. Flousek)

27.X. – Prosečné (stráň nad Malým Labem), 1 ex. (J. Grúz)

IX.-XII.1999 – Svoboda nad Úpou, Horní Maršov a Rýchory, 4 ex. (Z. Balcar)

Kavka obecná (*Corvus monedula*)

1999 – Horní Maršov a Janské Lázně, hnízdění 3 párů (Z. Balcar)

1999 – Svoboda nad Úpou a Mladé Buky, pravidelné přelety (Z. Balcar)

21.X. – Vrchlabí, přelet asi 100 ex. směrem k Z (16.00 hod.) (P. Miles)

Havran polní (*Corvus frugilegus*)

3.III. – Svoboda nad Úpou, přelet asi 400 ex. přes Kraví horu k Rýchorám (Z. Balcar)

26.X. – Pilníkov, tah stovek ex. (M. Mareček)

27.X. – Pilníkov, tah stovek ex. (M. Mareček)

Vrána obecná šedá (*Corvus corone cornix*)

1.VIII. – Pec pod Sněžkou (mezi Lučinami a Náchodskou boudou), 40 ex. (T. Diviš)

Krkavec velký (*Corvus corax*)

17.I. – Vrchlabí (Vápenický kopec), 5 kroužících ex. (J. Flousek)

Špaček obecný (*Sturnus vulgaris*)

27.II. – Pilníkov, první pozorování (M. Mareček)

6.III. – Prosečné, přelet 3 ex. (J. Grúz)

16.III. – Svoboda nad Úpou, první pozorování (Z. Balcar)

15.XI. – Hostinné (Pošťák), 9 ex. u silnice (J. Grúz)

Vrabec domácí (*Passer domesticus*)

leden 1999 – Harrachov, nepozorován ani jeden ex. (M. Fikejs)

Pěnkava jikavec (*Fringilla montifringilla*)

- 13.III. – Horní Olešnice (Slemenský kopec), 1 ex. (J. Grúz)
 14.III. – Lánov-Kovářsko, 2 ex. na poli u polního remízku (J. Grúz)
 28.III. – Jestřabí v Krkonoších, 10 ex. (M. Pokorný)
 7.X. – Slezské sedlo, silný průtah smíšených hejn s pěnkavou obecnou (J. Flousek)
 17.X. – Slemeno, přelet 5 ex. (J. Grúz)
 24.X. – Vrchlabí (zámecký park), asi 30 ex. (J. Flousek)

Konopka obecná (*Carduelis cannabina*)

- 27.VI. – Pec pod Sněžkou (Lučiny), 1 pár (T. Diviš)

Čečetka zimní (*Carduelis flammea*)

- 16.I. – Hostinné, asi 30 ex. na břížkách na sídlišti (P. Miles)
 9.IV.-11.VI. – Vrchlabí (zámecký park), min. 1 zpív. M (J. Flousek)
 25.IV.-13.VI. – Vrchlabí (rybník u letiště), min. 2 zpív. MM (J. Flousek)
 13.VI. – Vrchlabí (rybník Výsplačky), 2 zpív. MM (J. Flousek)
 15.XI. – Huntířov, 6 ex. (L. Hlavatý)
 18.XII. – Trutnov-Horní Staré Město, hejno asi 70 ex. (M. Mareček)
 30.XII. – Rýchory (enkláva nad chatou Ozón), přelet 1 ex. (J. Flousek)

Křivka obecná (*Loxia curvirostra*)

- 14.III. – Staré Buky, 1 pár na omítce kostela (M. Mareček)
 1.IV. – Prosečné (stráž nad Mezilabským potokem), 1 ex. (J. Grúz)
 4.IV. – Prosečné (Šimkova rokle), 1 ex. (J. Grúz)
 9.V. – Prosečné (Šimkova rokle), 5 ex. (J. Grúz)

Hýl rudý (*Carpodacus erythrinus*)

- 27.VI. – Pec pod Sněžkou (Lučiny), 2 zpív. MM (T. Diviš)
 31.VII. – Pec pod Sněžkou (Velká Pláň), 1 zpív. M (T. Diviš)

Hýl obecný (*Pyrrhula pyrrhula*)

- 20.V. – Pančavská louka, 1 pár (B. Chutný)

Strnad obecný (*Emberiza citrinella*)

- 25.VII. – Úpské rašeliniště, výskyt (B. Chutný)

Strnad rákosní (*Emberiza schoeniclus*)

- 14.III. – Staré Buky, 2 MM (M. Mareček)
 20.V. – Pančavská louka, 1 pár (B. Chutný)

Přehled ptáků okroužkovaných v roce 1999*Overview of birds ringed in 1999*

V roce 1999 bylo v Krkonoších okroužkováno celkem 1640 ptáků (z toho 578 mlád'at na hnízdě) v 64 druzích. Nejpočetněji byl zastoupen ťuhýk obecný (210 exemplářů: 197 mlád'at), pěnice černohlavá (182: 1), králíček obecný (147: 0) a jiříčka obecná (117: 83).

Na kroužkování se podílelo celkem 10 kroužkovatelů – nejaktivněji Ladislav Hlavatý (743 ptáků: 140 mlád'at) a Jan Grúz (529 ptáků: 386 mlád'at).

Druh		pull	ostatní	celkem
Čáp černý	<i>Ciconia nigra</i>	8	0	8
Moták pochop	<i>Circus aeruginosus</i>	4	0	4
Krahujec obecný	<i>Accipiter nisus</i>	0	1	1
Poštolka obecná	<i>Falco tinnunculus</i>	48	0	48
Tetřev hlušec	<i>Tetrao urogallus</i>	0	12	12
Chřástal polní	<i>Crex crex</i>	0	11	11
Čejka chocholatá	<i>Vanellus vanellus</i>	4	0	4
Sluka lesní	<i>Scolopax rusticola</i>	0	2	2
Puštík obecný	<i>Strix aluco</i>	2	0	2
Kalous ušatý	<i>Asio otus</i>	0	1	1
Rorýs obecný	<i>Apus apus</i>	7	3	10
Ledňáček říční	<i>Alcedo atthis</i>	0	10	10
Žluna zelená	<i>Picus viridis</i>	0	1	1
Strakapoud velký	<i>Dendrocopos major</i>	0	16	16
Vlaštovka obecná	<i>Hirundo rustica</i>	12	0	12
Jiříčka obecná	<i>Delichon urbica</i>	83	34	117
Línuška lesní	<i>Anthus trivialis</i>	0	4	4
Konipas horský	<i>Motacilla cinerea</i>	0	20	20
Skorec vodní	<i>Cinclus cinclus</i>	6	17	23
Střízlík obecný	<i>Troglodytes troglodytes</i>	0	6	6
Pěvuška modrá	<i>Prunella modularis</i>	0	16	16
Červenka obecná	<i>Erithacus rubecula</i>	0	62	62
Slavík tmavý	<i>Luscinia luscinia</i>	0	1	1
Slavík obecný	<i>L. megarhynchos</i>	0	1	1
Slavík modráček	<i>L. svecica</i>	5	8	13
Rehek domácí	<i>Phoenicurus ochruros</i>	50	17	67
Rehek zahradní	<i>P. phoenicurus</i>	12	8	20
Kos černý	<i>Turdus merula</i>	0	7	7

Drozd kvíčala	<i>Turdus pilaris</i>	0	7	7
Drozd zpěvný	<i>T. philomelos</i>	0	5	5
Cvrčilka říční	<i>Locustella fluviatilis</i>	0	1	1
Rákosník zpěvný	<i>Acrocephalus palustris</i>	0	8	8
Sedmihlásek hajní	<i>Hippolais icterina</i>	4	3	7
Pěnice vlažská	<i>Sylvia nisoria</i>	4	3	7
Pěnice pokřovní	<i>S. curruca</i>	0	12	12
Pěnice hnědokřídla	<i>S. communis</i>	0	49	49
Pěnice slavíková	<i>S. borin</i>	0	39	39
Pěnice černohlavá	<i>S. atricapilla</i>	1	181	182
Budníček lesní	<i>Phylloscopus sibilatrix</i>	6	12	18
Budníček menší	<i>P. collybita</i>	5	65	70
Budníček větší	<i>P. trochilus</i>	0	18	18
Králíček obecný	<i>Regulus regulus</i>	0	147	147
Králíček ohnivý	<i>R. ignicapillus</i>	0	18	18
Lejsek šedý	<i>Muscicapa striata</i>	12	7	19
Lejsek černohlavý	<i>Ficedula hypoleuca</i>	32	12	44
Mlynařík dlouhoocasý	<i>Aegithalos caudatus</i>	0	10	10
Sýkora babka	<i>Parus palustris</i>	0	3	3
Sýkora lužní	<i>P. montanus</i>	0	7	7
Sýkora uhelníček	<i>P. ater</i>	23	25	48
Sýkora modřínka	<i>P. caeruleus</i>	0	1	1
Sýkora koňadra	<i>P. major</i>	0	3	3
Brhlík lesní	<i>Sitta europaea</i>	25	5	30
Šoupálek dlouhoprstý	<i>Certhia familiaris</i>	0	1	1
Ťuhák obecný	<i>Lanius collurio</i>	197	13	210
Sojka obecná	<i>Garrulus glandarius</i>	6	1	7
Ořešník kropenatý	<i>Nucifraga caryocatactes</i>	0	2	2
Pěnkava obecná	<i>Fringilla coelebs</i>	0	18	18
Zvonohlík zahradní	<i>Serinus serinus</i>	0	3	3
Stehlík obecný	<i>Carduelis carduelis</i>	0	25	25
Čížek lesní	<i>C. spinus</i>	0	24	24
Konopka obecná	<i>C. cannabina</i>	0	11	11
Hýl obecný	<i>Pyrrhula pyrrhula</i>	0	31	31
Dlask tlustozobý	<i>Coccothraustes coccothraustes</i>	3	2	5
Strnad obecný	<i>Emberiza citrinella</i>	19	32	51
Čelkem		578	1062	1640

Historická ornitologická pozorování z oblasti Krkonoš Historical ornithological observations in the Krkonoše Mts.

Škoda každého faunistického údaje, který je sice pečlivě zapsán v terénním ornitologickém zápisníku, ale nespátří později již světlo světa. Zvláště u relativně starých pozorování nevíme, kdy se nám v blízké či vzdálenější budoucnosti mohou hodit – třeba jen k prostému hodnocení výskytu určitého druhu ve sledované oblasti. Panu *Ladislavu Hlavatému z Huntířova* děkujeme za zaslání jeho starých pozorování z Krkonoš, z nichž ta zajímavější uvádíme.

Tetřev hlušec (*Tetrao urogallus*)

22.VI.1951 – Černá hora, 1 ad. samec

Křepelka polní (*Coturnix coturnix*)

5.V.1947 – Volský Důl, hlas 1 samce

Chřástal polní (*Crex crex*)

13.-15.VI.1947 – Zadní Krausovy Boudy, hlas 1 samce

28.VI.1947 – Volský Důl, hlas 1 samce

1.VII.1947 – Zadní Krausovy Boudy, hlas 1 samce

Kukačka obecná (*Cuculus canorus*)

15.VII.1946 – Zadní Krausovy Boudy, 1 vyvedené mládě krmeno linduškou lesní

Sýček obecný (*Athene noctua*)

2.VIII.1951 – Javorník, 4 vyvedená mláďata

Dudek chocholý (*Upupa epops*)

22.IV.1953 – Vrchlabí, 1 ex. v zámeckém parku

3.V.1960 – Dolní Dvůr, 1 ex.

Krutihlav obecný (*Jynx torquilla*)

30.V.1952 – Rudník, hnízdo s 8 vejci v budce z kmene stromu (2.VI.–líhnutí mláďat, 11.VI.–v hnízdě 5 mláďat)

Konipas bílý (*Motacilla alba*)

6.VII.1953 – Liščí bouda, hnízdo se 6 vejci ve spáleništi L. b.

Ťuhák obecný (*Lanius collurio*)

12.VI.1947 – Zadní Krausovy Boudy, pár krmící 5 vyvedených mláďat

Kavka obecná (*Corvus monedula*)

4.IV.1958 – Prostřední Lánov, přelet asi 1000 ex. v hejnu zhruba 250 m dlouhém a 50 m širokém (19.10 hod., jasno)

Kteří z krkonošských ptáků jsou svým stanovištěm nejvěrnější?

Which of bird species in the Krkonoše Mts. are the most faithful to their breeding localities?

Petr Míles

Sídlíště 724, 543 71 Hostinné

Věrnost ptáků místům jejich hnízdění náleží mezi významné a zajímavé, ale často jen obtížně prokazatelné skutečnosti. K získání hodnověrných údajů nevystačí zpravidla pouze běžná vizuální pozorování, ale je zapotřebí zkoumané ptáky odchytnout, označit a zajistit jejich dlouhodobé sledování. Nejpoužívanější metodou k získání ucelenějších konkrétních poznatků je u drobných ptáků jejich odchyt, kroužkování a následné kontroly označených jedinců.

Pozorujeme-li jistý ptačí druh vícekrát na stejném stanovišti, pak to ještě vůbec nemusí znamenat, že se jedná o téhož ptáka. Bylo zjištěno, že řada ptačích druhů zaletuje i v době hnízdění za potravou velmi daleko a hnízdí a potravní teritoria mnohých z nich jsou tudíž velmi rozdílná. V ptačích populacích bývá nadbytek lichých samců, kteří velmi aktivně zpívají a potulují se zřejmě v širokém okolí. Hnízdící ptáci nemusí v následujících letech hnízdit tamtéž a mohou přesídlovat i na velké vzdálenosti. Po vyhnízdění setrvávají sice někteří ptáci ještě dlouho na hnízdišti, jiní však záhy migrují, potulují se po okolí a posléze odlétají i na vzdálená zimoviště. Drobní ptáci jsou v průměru velmi krátkověcí. Většina tohoroční populace hyne již v témže roce a během několika dalších let se zcela vymění. Zastížení stejných drobných ptáků na stanovišti po třech, čtyřech a eventuálně i více letech lze proto považovat již jen za vzácná či výjimečná.

Všechny tyto faktory se promítaly do počtu zpětných (kontrolních) odchytů na stanovišti na Horních Mísečkách v Krkonoších, kde byly v letech 1982-1997 prováděny dlouhodobé odchty a sledování ptáků. Při jejich vyhodnocování jsem zvolil hodnotu „procento návratnosti“, kterou vyjadřuji jako procentické zastoupení zpětných odchytů v celkovém počtu okroužkovaných ptáků daného druhu. Celkové procento návratnosti, které za celé sledované období 1982-1997 činilo pro všechny ptačí druhy 9,75 %, je u jednotlivých ptačích druhů rozděleno značně nerovnoměrně. U ptáků častěji na lokalitě kontrolovaných lze předpokládat, že k ní mají větší vazbu a méně migrují do okolí.

V přehledu (tab. 1) uvádím hojněji se vyskytující ptačí druhy, seřazené sestupně podle zjištěného procenta návratnosti. Jsou v něm pouze ty druhy, u kterých bylo odchyceno alespoň 50 jedinců. Kontrolní odchty jsou ještě

rozčleněny na odchty v prvním kalendářním roce, ve kterém byli ptáci okroužkováni, a odchty v následujících letech. Např. u hýla rudého (*Carpodacus erythrinus*), kde při 194 odchycených jedincích bylo 13,92 % návratností, je z celkového počtu 27 zpětných odchytů 15 z prvního kalendářního roku, 9 z druhého, 1 ze třetího, 1 ze čtvrtého a 1 z pátého kalendářního roku (označeno 27-15, 9, 1, 1, 1). V pátém kalendářním roce odchycený hýl rudý je pro zajímavost zároveň vůbec nejstarším kontrolním odchtem ze všech zde sledovaných ptáků (zastižen po 4 letech, 1 měsíci a 22 dnech). U tohoto druhu s celkově vysokým procentem návratnosti lze zároveň poukázat na skutečnost, že i u něj bylo prokázáno přesídlení po dvou letech na vzdálenost 111 km do oblasti Kralického Sněžníku (Grúz 1998). Je proto pravděpodobné, že u druhů s nižším procentem návratnosti bude jejich prostorový rozptyl v jednotlivých letech ještě vyšší.

Z níže uvedeného přehledu je možné vyčlenit budníčka menšího (*Phylloscopus collybita*) a sýkoru modřinku (*Parus caeruleus*), neboť tyto druhy na lokalitě Horních Míseček nehnízdlily a byly zde odchyceny, kroužkovány a kontrolovány pouze v době pohnízdni potulky a tahu.

Tab. 1. Opakované odchty nejběžnějších druhů ptáků na lokalitě Horní Mísečky (vysvětlivky viz text).

Control retraps (3rd column: total number in %) of the most common bird species in Horní Mísečky (4th column: absolute number of retraps – retraps in the 1st calendar year, in the 2nd year, etc.).

Druh	n	návratnost (v %)	počet zpět. odchytů
Pěnice slavíková (<i>Sylvia borin</i>)	222	30,18	67-38, 19, 5, 5
Pěvuška modrá (<i>Prunella modularis</i>)	500	19,80	99-69, 22, 5, 3
Pěnice hnědokřídla (<i>Sylvia communis</i>)	159	18,24	29-19, 6, 3, 1
Strnad obecný (<i>Emberiza citrinella</i>)	139	17,27	24-18, 4, 2
Hýl rudý (<i>Carpodacus erythrinus</i>)	194	13,92	27-15, 9, 1, 1, 1
Sýkora koňadra (<i>Parus major</i>)	202	13,37	27-21, 4, 2
Kos černý (<i>Turdus merula</i>)	54	12,96	7-4, 3
Rehek domácí (<i>Phoenicurus ochruros</i>)	240	9,58	23-12, 9, 1, 1
Čečetka zimní (<i>Carduelis flammea</i>)	266	9,02	24-20, 4
Budníček větší (<i>Phylloscopus trochilus</i>)	116	7,76	9-7, 2
Pěnice černohlavá (<i>Sylvia atricapilla</i>)	351	7,69	27-24, 2, 1
Pěnkava obecná (<i>Fringilla coelebs</i>)	690	7,54	52-21, 16, 10, 5
Drozd zpěvný (<i>Turdus philomelos</i>)	85	7,06	6-6
Sýkora uhelníček (<i>Parus ater</i>)	86	6,98	6-5, 1

Linduška luční (<i>Anthus pratensis</i>)	59	6,78	4-3, 1
Hýl obecný (<i>Pyrrhula pyrrhula</i>)	328	6,71	22-12, 8, 1, 1
Budníček menší (<i>Phylloscopus collybita</i>)	223	6,28	14-14
Čížek lesní (<i>Carduelis spinus</i>)	1030	4,76	49-47, 2
Linduška lesní (<i>Anthus trivialis</i>)	146	3,42	5-2, 3
Sýkora modřinka (<i>Parus caeruleus</i>)	51	1,96	1-1
Červenka obecná (<i>Erithacus rubecula</i>)	98	1,02	1-1

Summary

The contribution evaluates some results of bird netting in Horní Mísečky in central Krkonoše (1982-1997) – repeated controls of the most common species in the locality. Total number of birds ringed (n), percentage of re-trapped birds and absolute number of retraps in individual years are presented in Table 1.

Literatura

GRÚZ J. 1998: Zpětná hlášení kroužkovaných ptáků v oblasti Krkonoš 1911-1996. *Prunella* 24, Suppl. 1: 1-70.

Hnízdní budky pro dravce a sovy v Krkonoších v letech 1998 a 1999

Nest-boxes for owls and birds of prey in the Krkonoše Mts. in 1998 and 1999

Miroslav Dusík

Obránců míru 54, 503 02 Předměřice nad Labem

V geografickém celku Krkonoš a přiléhajícího podhůří, na ploše o rozloze asi 500 km², bylo od roku 1991 rozmístěno 576 budek pro dravce a sovy. Umělá hnízda tu vytvářejí pravidelnou síť hnízdních příležitostí, která umožňuje lokální přesuny jednotlivých párů a jejich soustředování v místech s dobrou potravní nabídkou.

Rok 1998 byl z hlediska hustoty populací drobných savců mimořádně produktivní. Hraboš polní (*Microtus arvalis*) se v průběhu jarních a letních měsíců výrazně rozmnožil a hustota jeho populací dosáhla na pastvinách i loukách v podhorské i horské oblasti místy silného výskytu. Tento stav přetrvával až do zimních měsíců a byl doprovázen nápadným soustředěním dravců a sov i dalších predátorů v průběhu celého hnízdního i mimohnízdního období.

Hraboš mokřadní (*Microtus agrestis*) se po příznivé zimě začal rozmnožovat v pozdním jarním období a na imisních holinách nad 800 m n. m. byl početný již počátkem června. Ze vzorku odchycených drobných savců na srovnatelných lokalitách v Jizerských horách byl zřejmý nárůst dominance tohoto druhu z původních 70,6 % (1997) na 95-98 % ke konci léta 1998. Vhodné klimatické podmínky nárůst populační hustoty hrabošů v reprodukčním období ještě podpořily. Odhadovaná hustota populace se na exponovaných stanovištích pohybovala od 250 do 350 ex./ha. Vysoké stavy přetrvávaly až do zimních měsíců.

Populace myšic (*Apodemus* spp.) a norníka rudého (*Clethrionomys glareolus*) v této sezóně nijak významněji nenarostla, rovněž výskyt dalších druhů drobných savců (hryzec vodní *Arvicola terrestris*, plšík liskový *Muscardinus avellanarius*, rejskové *Sorex* spp.) nebyl nijak významný.

Vysoká hustota populací obou druhů hrabošů podpořila vysokou hustotu dravců a sov a jejich hnízdní úspěšnost v podhůří i ve vyšších nadmořských výškách. Již bezprostředně po odtátí sněhu jednotlivé páry poštolek a sov intenzivně tokaly a postupně zahrázily. Nerovnoměrná hustota potravní nabídky tradičně způsobila ostrůvkovité seskupení hnízdicích párů. V porovnání se dvěma předchozími sezónami došlo k 35 % nárůstu hnízdicích párů (tab. 1).

Rok 1999 byl z hlediska výskytu drobných savců naopak hluboce podprůměrný. Populace hraboše polního (*Microtus arvalis*) se v průběhu zimních měsíců zhroutila a nízká početnost přetrvávala do pozdního léta. Také hraboš mokřadní (*Microtus agrestis*) zaznamenal koncem března a v dubnu 1999 silný pokles početnosti. Ještě při podzimním odchytu v Jizerských horách byly jeho stavy nadále minimální.

Výsledkem byl pokles počtu hnízdicích párů dravců a sov o 52 % (tab. 1), ačkoli na řadě lokalit se zdržovali rovněž nehnízdicí jedinci. Dokladem toho byly četné nálezy hnízdních kotlinek, zbytků potravy nebo vývržků ve zdánlivě neobsazených budkách.

Populace jednotlivých druhů

Poštołka obecná (*Falco tinnunculus*) (tab. 1 a 2) v roce 1998 zaznamenala 55 % přírůstek hnízdicích párů (celkem hnízdilo 45 párů) ve všech výškových pásmech. Důsledkem gradace hrabošů polních i mokřadních na horských loukách a imisních holinách byl početný výskyt především v oblastech nad 800 m n. m., kde zahrázilo 24 % párů ve srovnání s nulovým hnízděním v roce 1997.

Roku 1999 se poštolky rozptýlily v krajině a řada ptáků vůbec nezahrázila. Ačkoli početnost poklesla ze 45 na 33 hnízdicích párů (73 % loňského stavu), zachovaly se na některých lokalitách stabilní populace (Hertvíkovice, Lánov, Vrchlabí). Těžiště hnízdního výskytu (79 % párů) sice setrvalo v nadmořských výškách do 700 m, ale 21 % párů vyvedlo mladé i ve výškovém pásmu nad 800 m n. m. (Pomezí hřeben, Niklův vrch apod.).

Puštík obecný (*Strix aluco*) (tab. 1 a 3), který využívá především lesní prostředí nižších poloh (do 700 m n. m.), byl roku 1998 stabilizován na 7 hnízdicích párech. Ačkoli populace nomiků a myšic nedosáhly vysokých hustot, byla hnízdní úspěšnost puštíků poměrně vysoká (2,5 vyvedeného mláděte na 1 hnízdo). V nižších polohách byl v potravě puštíků zaznamenán často hraboš polní, ve vyšších polohách (Harrachovsko) také hraboš mokřadní a myšice. Značná potravní přizpůsobivost umožňuje puštíkům snadnější přežívání i v málo produktivním prostředí podhorských bučin.

Nárůst početnosti na 10 hnízdicích párů v roce 1999 (zvýšení o 30 %) nenaznačuje další zahušťování populace, ale stav potravní nabídky v jednotlivých loveckých okrscích, které zůstávají již od roku 1994 prakticky stabilní.

Sýc rousný (*Aegolius funereus*) (tab. 1 a 4) jako velice úspěšný predátor v ekosystémech vzniklých po rozpadu lesa v roce 1998 výrazně zvýšil hnízdní početnost a dosáhl místy vysoké koncentrace hnízdicích párů. Nárůst o 43 %

byl vyprovokován příznivými trofickými podmínkami, které se odrazily i na úspěšnosti hnízdění. Z celkového počtu 82 snůšek bylo 67 úspěšných. Vysoký počet vyváděných mláďat (zpravidla 4-5 ks) byl umožněn vysokou potravní nabídkou – početným výskytem hraboše mokřadního. V lokalitách s vhodnou potravní nabídkou (např. Kapradník) dosáhl početnosti až 3 párů/km².

V roce 1999 se sýc usadil pouze v 39 budkách (pokles o 52 %). Zjištěna však byla vysoká frekvence nehnízdících ptáků – ve vyšších polohách jsme zaznamenali až 80 % obsazených budek, avšak bez známek hnízdění. Vysoká početnost nehnízdících sýců je dokladem jejich trvalého výskytu v regionu a přibližně naznačuje velikost krkonošské populace. Tu odhadujeme na 200 jedinců (100 párů), v současnosti je stabilizovaná a počet hnízdících párů v jednotlivých sezónách bude nadále výrazněji ovlivňován především potravní nabídkou.

Summary

The submitted contribution briefly summarises results of bird nesting in nest-boxes for owls and birds of prey in the Krkonoše Mts. In 1998 and 1999 altogether 134 and 84 nest-boxes, respectively, out of 576 available ones have been occupied (Table 1). Kestrels and Tengmalm's owls reached the highest abundance as a reaction to population peaks of small mammals (esp. voles *Microtus* spp.) in 1998. On the contrary, low densities of voles in 1999 influenced low number of breeding birds of both the species mentioned. Abundance of the tawny owl did not follow any trend and has been relatively stable during the whole study period. The pygmy owl has been registered for the first time in nest-boxes in 1999.

Tab. 1. Počet hnízdících párů dravců a sov v hnízdnicích budkách v letech 1992-1999.

Number of breeding pairs of birds of prey (*Falco tinnunculus*) and owls (*Aegolius funereus*, *Strix aluco*, *Glaucidium passerinum*, *Asio otus*) in nest-boxes in 1992-99.

Druh	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	celkem	%
Poštolka obecná	14	37	36	22	36	20	45	33	243	37,9
Sýc rousný	16	40	34	21	44	47	82	39	323	50,4
Pušťík obecný	8	9	11	10	10	7	7	10	72	11,2
Kulíšek nejmenší	0	0	0	0	0	0	0	2	2	0,3
Kalous ušatý	0	0	1	0	0	0	0	0	1	0,2
Celkem	38	86	82	53	90	74	134	84	641	100,0

Tab. 2. Počet hnízdnic budek obsazených poštolkou obecnou (*Falco tinnunculus*) v různé nadmořské výšce.
Nest-boxes occupied by the kestrel in different altitude.

Nadmořská výška	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	celkem	%
do 500 m n. m.	8	19	18	11	11	8	15	13	103	42,4
501-600	2	8	9	4	8	5	7	7	50	20,6
601-700	4	6	4	3	8	6	8	6	45	18,5
701-800	0	0	2	2	1	0	4	0	9	3,7
801-900	0	2	2	2	2	1	5	3	17	7,0
901-1000	0	0	1	0	3	0	3	2	9	3,7
1001-1100	0	2	0	0	2	0	3	1	8	3,3
nad 1100 m n. m.	0	0	0	0	1	0	0	1	2	0,8
Celkem	14	37	36	22	36	20	45	33	243	100,0

Tab. 3. Počet hnízdnic budek obsazených pušťíkem obecným (*Strix aluco*) v různé nadmořské výšce.
Nest-boxes occupied by the tawny owl in different altitude.

Nadmořská výška	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	celkem	%
do 500 m n. m.	2	3	5	2	2	3	2	2	21	29,2
501-600	3	3	3	5	4	1	0	3	22	30,5
601-700	3	3	2	2	3	2	3	4	22	30,5
701-800	0	0	0	0	0	0	1	0	1	1,4
801-900	0	0	1	1	1	1	0	0	4	5,6
901-1000	0	0	0	0	0	0	1	1	2	2,8
Celkem	8	9	11	10	10	7	7	10	72	100,0

Tab. 4. Počet hnízdnic budek obsazených sýcem rousným (*Aegolius funereus*) v různé nadmořské výšce.
Nest-boxes occupied by the Tengmalm's owl in different altitude.

Nadmořská výška	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	celkem	%
do 500 m n. m.	0	0	0	0	0	0	1	0	1	0,3
501-600	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0,3
601-700	0	2	0	0	2	2	5	3	14	4,3
701-800	2	9	5	2	8	2	7	7	42	13,0
801-900	6	14	10	8	13	5	12	11	79	24,5
901-1000	1	10	12	6	11	9	25	8	82	25,4
1001-1100	3	2	4	2	2	4	14	4	35	10,8
nad 1100 m n. m.	4	3	3	3	8	25	18	5	69	21,4
Celkem	16	40	34	21	44	47	82	39	323	100,0

Kartotéka avifauny Krkonoš

Database of avifaunistic records from the Krkonoše Mts.

Jiří Flousek

Správa KRNP, 543 11 Vrchlabí

Hlavním cílem založené „Kartotéky avifauny Krkonoš“ je získat, s pomocí členů oblastní ornitologické sekce, co nejvíce terénních dat a podkladů, které mohou být využity Správou Krkonošského národního parku ve Vrchlabí:

- k ochraně zvláště chráněných druhů ptáků,
- při územní ochraně cenných biotopů,
- jako podklad pro rozhodování orgánu státní správy na úseku ochrany přírody a krajiny,
- k hodnocení dlouhodobých změn v prostředí.

Následující seznamy uvádějí:

(A) Vybrané druhy ptáků, jejichž *hnízdni mu výskytu v Krkonoších* by měla být věnována zvýšená pozornost a které jsou přednostně zaznamenávány na formulářích „*Přehled faunistických pozorování*“ a „*Hnízdění vybraných druhů*“. Seznam obsahuje *druhy zvláště chráněné* podle vyhlášky č. 395/1992 Sb. (KO – kriticky ohrožené, SO – silně ohrožené, O – ohrožené) a *druhy nepočetně se vyskytující nebo významné* v regionu Krkonoš.

U druhů s poznámkou „*pouze hnízda*“ je zaznamenáván pouze nále z hnízda (tj. prokázané hnízdění), příp. počty hnízd na příslušných lokalitách u početnějších druhů (např. *vlaštovka obecná, lejsek šedý, kavka obecná* v obcích). U ostatních druhů registrujeme jakýkoliv hnízdni výskyt.

(B) Tzv. *ci lové druhy* (zaznamenávány pouze ve formuláři „*Hnízdění vybraných druhů*“), mezi kterými je uvedeno 15 běžně se vyskytujících druhů ptáků a které reprezentují dravce (*káně lesní*), sovy (*puštík obecný*), šplhavce (*strakapoud velký*) nebo indikují změny v prostředí zemědělské krajiny (*skřivan polní, tuhýk obecný, strnad obecný*), lesa (*lejsek černo hlavý, sýkora, pěnkava obecná*), lidských sídel (*vrabec domácí*) nebo jejich blízkého okolí (*sýkora, vrabec polní*) a vodních toků (*skorec vodní*).

U nich je vítáno co největší množství kontrolovaných hnízd a vyplněných „*hnízdni ch*“ karet (pro dutinové ptáky především data z hnízdni ch budek) nebo údajů o hnízdni početnosti v různých biotopech nebo na vybraných územích.

Vstupní data Kartotéky avifauny Krkonoš jsou soustřeďována na Správě KRNP ve Vrchlabí (kontaktní adresa: Jiří Flousek, Správa KRNP, 543 11 Vrchlabí, tel. 0438/456212, fax 0438/422095) a pře v a d ě n a do počítačové databáze.

Přístupnost dat: Po dohodě se Správou KRNP jsou data poskytována všem přispěvatelům do kartotéky, příp. dalším zájemcům o seriózní zpracování vybrané problematiky, související s rozšířením a ekologií jednotlivých druhů nebo ochranou ptáků a jejich prostředí v Krkonoších. Faunistické údaje jsou průběžně publikovány v časopise Prunella.

(A) Přehled vybraných druhů

- Potápka roháč (*Podiceps cristatus*) – O
- Potápka malá (*Tachybaptus ruficollis*) – O
- Volavka popelavá (*Ardea cinerea*) /pouze hnízda
- Čáp bílý (*Ciconia ciconia*) – O /pouze hnízda
- Čáp černý (*Ciconia nigra*) – SO /pouze hnízda
- Labuť velká (*Cygnus olor*) /pouze hnízda
- Luňák červený (*Milvus milvus*) – KO
- Luňák hnědý (*Milvus migrans*) – KO
- Včelojed lesní (*Pernis apivorus*) – SO
- Krahujec obecný (*Accipiter nisus*) – SO /pouze hnízda
- Jestřáb lesní (*Accipiter gentilis*) – O /pouze hnízda
- Orel křiklavý (*Aquila pomarina*) – KO
- Moták pochop (*Circus aeruginosus*) – O
- Moták pilich (*Circus cyaneus*) – SO
- Sokol stěhovavý (*Falco peregrinus*) – KO
- Ostříž lesní (*Falco subbuteo*) – SO
- Dřemlík tundrový (*Falco columbarius*) – SO
- Tetřev hlušec (*Tetrao urogallus*) – KO
- Tetřívka obecná (*Tetrao tetrix*) – SO
- Jeřábek lesní (*Bonasa bonasia*) – SO
- Koroptev polní (*Perdix perdix*) – O
- Chřástal polní (*Crex crex*) – SO
- Křepelka polní (*Coturnix coturnix*) – SO
- Čejka chocholatá (*Vanellus vanellus*) /pouze hnízda
- Kulík říční (*Charadrius dubius*)
- Kulík hnědý (*Charadrius morinellus*) – KO
- Pisík obecný (*Actitis hypoleucos*) – SO
- Sluka lesní (*Scolopax rusticola*) – O
- Holub doupanák (*Columba oenas*) – SO

Výr velký (*Bubo bubo*) – O /pouze hnízda
 Kulíšek nejmenší (*Glaucidium passerinum*) – SO
 Kalous ušatý (*Asio otus*) /pouze hnízda
 Sýc rousný (*Aegolius funereus*) – SO
 Sýček obecný (*Athene noctua*) – SO
 Ledňáček říční (*Alcedo atthis*) – SO
 Dudek chocholatý (*Upupa epops*) – SO
 Krutihlav obecný (*Jynx torquilla*) – SO
 Žluna šedá (*Picus canus*)
 Žluna zelená (*Picus viridis*)
 Strakapoud prostřední (*Dendrocopos medius*) – O
 Strakapoud malý (*Dendrocopos minor*) /pouze hnízda
 Skřivan lešný (*Lullula arborea*) – SO
 Vlaštovka obecná (*Hirundo rustica*) – O /pouze hnízda
 Linduška horská (*Anthus spinoletta*) – SO /pouze hnízda
 Pěvuška podhorní (*Prunella collaris*) – SO
 Slavík modráček tundrový (*Luscinia s. svecica*) – KO
 Rehek zahradní (*Phoenicurus phoenicurus*) /pouze hnízda
 Bramborníček hnědý (*Saxicola rubetra*) – O /pouze hnízda
 Bramborníček černohlavý (*Saxicola torquata*) – O
 Bělořit šedý (*Oenanthe oenanthe*) – SO
 Kos horský (*Turdus torquatus*) – SO /pouze hnízda
 Drozd cvrčala (*Turdus iliacus*) – SO
 Cvrčilka zelená (*Locustella naevia*)
 Cvrčilka říční (*Locustella fluviatilis*)
 Rákosník zpěvný (*Acrocephalus palustris*)
 Sedmihlásek hajní (*Hippolais icterina*) /pouze hnízda
 Pěnice vlašská (*Sylvia nisoria*) – SO
 Budníček zelený (*Phylloscopus trochiloides*)
 Lejsek šedý (*Muscicapa striata*) – O /pouze hnízda
 Lejsek malý (*Ficedula parva*) – SO
 Lejsek bělokrký (*Ficedula albicollis*)
 Moudivláček lužní (*Remiz pendulinus*) – O
 Žluva hajní (*Oriolus oriolus*) – SO
 Ťuhák šedý (*Lanius excubitor*) – O
 Ořešník kropenatý (*Nucifraga caryocatactes*) – O
 Kavka obecná (*Corvus monedula*) – SO /pouze hnízda
 Krkavec velký (*Corvus corax*) – O /pouze hnízda
 Čečetka zimní (*Carduelis flammea*) /pouze hnízda

Hýl rudý (*Carpodacus erythrinus*) – O
 Strnad zahradní (*Emberiza hortulana*) – KO
 Strnad rákosní (*Emberiza schoeniclus*)

(B) Cílové druhy

Káně lesní (*Buteo buteo*)
 Puštitk obecný (*Strix aluco*)
 Strakapoud velký (*Dendrocopos major*)
 Skřivan polní (*Alauda arvensis*)
 Skorec vodní (*Cinclus cinclus*)
 Lejsek černohlavý (*Ficedula hypoleuca*)
 Sýkora parukářka (*Parus cristatus*)
 Sýkora uhelníček (*Parus ater*)
 Sýkora modřinka (*Parus caeruleus*)
 Sýkora koňadra (*Parus major*)
 Ťuhák obecný (*Lanius collurio*) – O
 Vrabec domácí (*Passer domesticus*)
 Vrabec polní (*Passer montanus*)
 Pěnkava obecná (*Fringilla coelebs*)
 Strnad obecný (*Emberiza citrinella*)

Biotop

Křížkem označte typ prostředí, v kterém bylo hnízdo nalezeno nebo hnízdění předpokládáno:

„Les smíšený“: zastoupení jehličnatých i listnatých dřevin v porostu je vyšší než 10 %.

„Hlavní dřevina“: zaškrtněte převažující druh (druhy) dřevin v porostu; není-li v přehledu uvedena, doplňte druh v kolonce „jiná“.

„Rozptýlená zeleň“: zarostlé meze, remízky, keře, liniová zeleň, osamělé skupiny stromů apod.

„Louka horská“: luční porosty mezi zhruba 600-700 m n. m. a horní hranicí lesa.

„Louka podhorská“: luční porosty a pastviny v podhůří do zhruba 600-700 m n. m.

„Jiný“: uveďte případně jiné typy prostředí neuvedené v tabulce.

Les	jehličnatý	Louka	alpínská (nad horní hranici lesa)
	smíšený (jehl./list. dřeviny nad 10%)		horská (zhruba 600-1200 m n.m.)
	listnatý		podhorská (zhruba pod 600 m n.m.)
Les	bez podrostu	Pole	obilniny
	s řídkým podrostem		pícniny
	s hustým podrostem	Úhor (neobhospodařovaná louka, pole apod.)	
Les	mlazina (hustý porost zhruba do 6 m výšky)	Lidské sídlo	město
	ostatní		vesnice
Hlavní dřevina	smrk	Park, zahrada	
	buk		
	jeřáb	Řeka, potok	
	bříza	Rybník	
	olše	Mokřina, „rákosina“ apod.	
	jiná: ...	Rašeliniště	
Mýtina, holina			
Porost kosodřeviny		Ledovcový kar	
		Skalní stěna	
Rozptýlená zeleň (zarostlé meze, remízky apod.)		Lom	

Jiný:

Neobvykle početný výskyt dlasků flustozobých (*Coccothraustes coccothraustes*) v okolí Semil v zimě 1998/99 Abundant occurrence of the hawfinch near Semily in winter 1998/99

Ladislav Jasso

Proseč 25, 513 01 Semily

Na rozdíl od předchozích zim, kdy jsem dlasky flustozobé (*Coccothraustes coccothraustes*) spatřil v okolí Semil jenom výjimečně, se jejich počet v zimě 1998/99 zřetelně zvýšil. Centrem jejich výskytu se zřejmě stalo údolí Jizery, odkud početná hejna zaletovala i do okolních oblastí. Nedaleko vesnice Proseč u Semil jsem 29.11.1998 pozoroval hejno 35 dlasků; neobvykle početný výskyt jsem zaznamenal 1. 1.1999, kdy jsem při novoroční vycházce nedaleko podspálovské elektrárny, v habrových porostech nad Jizerou, pozoroval asi 220 dlasků. Na jednom jediném stromě sedělo až 100 ptáků.

S částí tohoto hejna jsem se opět setkal 10. 1.1999 ve vesnici Proseč, kde na třech habrech hodovalo opět asi 100 ptáků. Nebyli plaší, takže jsem se k nim mohl přiblížit na 20 metrů a pozorovat, jak se živí semeny habru, někdy i po způsobu papoušků hlavou dolů. Dne 27. 1.1999 přelétlo nad Jizerou v Semilech 90 exemplářů. Nejvyšší počet jsem však pozoroval 30. 1.1999 opět Pod Špálovem, kdy kolem 10. hodiny dopolední prolétlo údolím Jizery 230-250 ptáků. Dne 9. 2.1999 jsem opět u vesnice Proseč zaznamenal výskyt 60 jedinců. Habrové porosty po obou stranách Jizery se tuto zimu zřejmě staly jejich zimovištěm.

Kulišek nejmenší (*Glaucidium passerinum*) v budce *Pygmy owl breeding in a nest-box*

Ivo Lommer

bří Štefanů 306, 500 03 Hradec Králové

V rámci biologické ochrany lesa bylo v Krkonoších v roce 1991 vyvěšeno 576 hnízdních budek, především pro sýce rousného (*Aegolius funereus*), puštíka obecného (*Strix aluco*) a poštolku obecnou (*Falco tinnunculus*). Kromě uvedených druhů v nich však zahnízdily i jiné druhy, zvláště pěvci.

Vzhledem k občasnému výskytu kuliška nejmenšího (*Glaucidium passerinum*) ve východních Krkonoších bylo v tomto prostoru rozmístěno několik „špačníků“ s vletovým otvorem o průměru 50 mm. V roce 1999 bylo nalezeno hnízdo kuliška v takovéto budce, instalované na Dlouhém hřebenu nad Dolními Lysečínami. Lokalita se nachází v nadmořské výšce 900 metrů, na stráni orientované k východu a tvoří ji velká zarůstající mýtina se smrkovou mlazinou. Budka je umístěna na východním okraji starého smrkového lesa.

Některé budky byly kuliškem navštěvovány (dle zbytků potravy a peří) již v minulých letech. Zbytky potravy, trusu po mláďatech a skořápky z rozbitého hluchého vejce tentokrát svědčily o vyhnízdění. Kontrola však byla provedena v pozdních říjnových dnech, takže rodina nebyla v budce již zastížena.

Natura 2000 – odhadované početnosti obratlovců v české části Krkonoš

*Natura 2000 – estimated population numbers of vertebrates in
the Czech part of the Krkonoše Mts.*

Jiří Flousek

Správa KRNP, 543 11 Vrchlabí

Jedním z důležitých údajů, na jejichž základě se posuzuje případné zařazení hodnocené oblasti do sítě evropských chráněných území Natura 2000, je početnost ohrožených druhů rostlin a živočichů v dané oblasti s ohledem na velikost populace v celé republice. Hodnoceny jsou druhy zařazené v evropských směrniciích o ochraně volně žijících ptáků (tzv. Birds Directive) a o ochraně přírodních stanovišť, volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin (tzv. Habitats Directive). V případě obratlovců se jedná především o přílohu I ptačí směrnice (ptáci) a přílohu II směrnice o stanovištích (savci, plazi, obojživelníci, ryby).

Následující tabulka přináší odhady početností zájmových druhů obratlovců (ptáci a savci, z hlediska nižších obratlovců není území významné) pro Krkonošský národní park a jeho ochranné pásmo a jejich podíl (v %) na celkové početnosti v České republice (uvedeny jsou druhy s krkonošskou populací nad 1 %). Pro hodnocení byly využity publikované odhady početnosti ptáků podle Hudec et al. (1995) (u některých druhů aktualizované podle nepublikovaných dat) a nepublikované údaje k netopýřům, poskytnuté pracovníky Agentury OPK v Praze (V. HANZAL a kol.). Tučně jsou vyznačeny druhy, které mohou mít výrazný vliv na zařazení Krkonošského národního parku, jeho ochranného pásma nebo částí obou území do sítě Natura 2000.

Druh	Krkonoše	Česká republika	%
Čáp černý <i>Ciconia nigra</i>	15	200-300 párů	6,0
Luňák červený <i>Milvus milvus</i>	1	30-50 párů	2,5
Luňák hnědý <i>Milvus migrans</i>	2	30-50 párů	5,0
Orel křiklavý <i>Aquila pomarina</i>	(1)	3-6 párů	22
Moták pilich <i>Circus cyaneus</i>	3	50-80 párů	4,6
Sokol stěhovavý <i>Falco peregrinus</i>	2	10 párů	20
Tetřev hlušeč <i>Tetrao urogallus</i>	10	100-150 samců	8,0
Tetřívěk obecný <i>Tetrao tetrix</i>	100	1100-1200 samců	8,7
Chřástal polní <i>Crex crex</i>	100	1000 samců	10
Kulík hnědý <i>Charadrius morinellus</i>	1	1 pár	100

Výr velký	<i>Bubo bubo</i>	10	600-950 párů	1,3
Sýc rousný	<i>Aegolius funereus</i>	90	550-800 párů	13,3
Ledňáček říční	<i>Alcedo athis</i>	10	300-700 párů	2,0
Datel černý	<i>Dryocopus martius</i>	90	3000-6000 párů	2,0
Pěvuška podhorní	<i>Prunella collaris</i>	15-20	15-20 párů	100
Slavík modráček	<i>Luscinia svecica svecica</i>	30	30 párů	100
tundrový				
Budníček zelený	<i>Phylloscopus trochiloides</i>	5	5 párů	100
Lejsek malý	<i>Ficedula parva</i>	80	800-1400 párů	7,3
Tuhák obecný	<i>Lanius collurio</i>	1200	25.000-50.000 párů	3,2
Netopýr velký	<i>Myotis myotis</i>	(250)	25.000 ex.	1,0
Netopýr pobřežní	<i>Myotis dasycneme</i>	10	50 ex.	20
Netopýr velkouchý	<i>Myotis bechsteini</i>	(50)	2000 ex.	2,5
Netopýr černý	<i>Barbastella barbastellus</i>	(250)	4000-5000 ex.	5,6

Literatura

HUDEC K., CHYTL J., ŠTASTNÝ K. & BEJČEK V. 1995: Ptáci České republiky. *Sylvia* 31: 97-149.

Pozorování dalších obratlovců v oblasti Krkonoš v roce 1999

Observations of other vertebrates in the Krkonoše Mts. in 1999

(Vysvětlivky: M - samec, F - samice; ex. - exemplář(e), ad. - adultní, juv. - juvenilní)

Ryby (*Osteichthyes*)

Střevle potoční (*Phoxinus phoxinus*)

1999 – Jizera (po celém toku od Vilémova až k mostu D. Sytová-Peřimov),
výskyt (M. Pokorný)

Mřenka mramorovaná (*Noemacheilus barbatulus*)

1999 – Jizera (po celém toku od Vilémova až k mostu D. Sytová-Peřimov),
výskyt (M. Pokorný)

Vranka obecná (*Cottus gobio*)

1999 – Pilníkovský potok, výskyt (M. Pokorný)

1999 – Hřabačov (nádrž ČOV Cutisin), 10 ex. (M. Pokorný)

1999 – Kákov (potok), výskyt (M. Pokorný)

1999 – Jizerka (od továrny ve Vítkovicích až po vtok do Jizery v Sytové),
výskyt (M. Pokorný)

1999 – Jizera (po celém toku od Vilémova až k mostu D. Sytová-Peřimov),
výskyt (M. Pokorný)

Obojživelníci (*Amphibia*)

Čolek horský (*Triturus alpestris*)

16.V. – Rokytnice nad Jizerou (koupaliště pod budovou poleší), páření asi
200-300 ex. (P. Míles)

Čolek obecný (*Triturus vulgaris*)

1999 – Horní Vítkovice (požární nádrž), 30 ex. (M. Pokorný)

Ropucha obecná (*Bufo bufo*)

1999 – Horní Vítkovice (požární nádrž), 20 ex. (M. Pokorný)

jaro 1999 – Hostinné, několik stovek ex. migrujících přes silnici na Prosečné
(asi 2,5 km úsek) (M. Lejdar)

Skokan hnědý (*Rana temporaria*)

- 1999 – Dolní Štěpanice (náhon), 50 ex. (M. Pokorný)
 jaro 1999 – Hostinné, několik stovek ex. migrujících přes silnici na Prosečné
 (asi 2,5 km úsek) (M. Lejdar)

Plazi (Reptilia)**Ještěrka obecná (*Lacerta agilis*)**

- 5.VI – Bohuslavice u Trutnova, 1 M přejetí na silnici (P. Miles)

Užovka obecná (*Natrix natrix*)

- 3.VII – Bohuslavice u Trutnova, 1 ex. přejetí na silnici (P. Miles)

Užovka hladká (*Coronella austriaca*)

- léto 1999 – Hostinné (železniční trať u ISOLu), 1 ex. (M. Lejdar)

Zmije obecná (*Vipera berus*)

- 29.VI – Janské Lázně, 1 ex. (P. Miles)
 16.VIII – Markoušovice, 1 F (P. Miles)

Savci (Mammalia)**Ježek západní (*Erinaceus europaeus*)**

- léto 1999 – Hostinné (Technolen), 1 M a 1 F spadli do jezírka na zahrádkách
 (M. Lejdar)

Netopýr velkouchý (*Myotis bechsteini*)

- 17.VI – Hostinné, 1 M v ptačí budce typu sýkorník (P. Miles)

Netopýr ušatý (*Plecotus auritus*)

- 22.IV – Dolní Štěpanice (náhon Delfi), 1 ex. (M. Pokorný)

Norek americký (*Lutreola vison*)

- VII. 1999 – Prosečné (Malé Labe), 1 ex. pozorován při lovu a následném rdou-
 šení dospělé kachny (Z. Malý: člen mysliveckého sdružení Kalná)

Jezevec lešní (*Meles meles*)

- 1999 – Rýchory (most u Sklenařovic), 1 ex. (M. Lejdar)

Psík mývalovitý (*Nyctereutes procyonoides*)

- jaro 1999 – Rudník až Javorník, 1 ex. pozorován na vozovce ve světlech auta
 (M. Lejdar)

Ondatra pižmová (*Ondatra zibethicus*)

- 18.VI – Hostinné (Labe u papírny), 1 albinotický ex. pozorován ve vodě
 (P. Miles)

Myška drobná (*Micromys minutus*)

- 16.VIII – Markoušovice, nález hnízda se 7 mláděty ve stáří asi 3–4 dny (P. Miles)

Los evropský (*Alces alces*)

- konec VII. 1999 – Lhota a Poříčí u Trutnova, 2 mladí MM pozorováni při přechodu
 silnice (podle stop se asi týden zdržovali i v Petřkovicích) (M. Diviš)

Prunella

Zpravodaj Oblastní ornitologické sekce při Správě KRNAP ve Vrchlabí, ve kterém jsou publikovány původní ornitologické práce a sdělení z širší oblasti Krkonoš. Obsahuje zprávy z činnosti ornitologické sekce, každoroční přehledy významnějších ornitologických pozorování, počty okroužkovaných ptáků a stručná vyhodnocení řešených úkolů z oboru ornitologie.

Dále publikuje přehledy pozorování a krátká sdělení, týkající se ostatních skupin obratlovců.

Příspěvky jsou publikovány česky, s německými nebo anglickými souhrny.

Pokyny pro autory

Rukopis pište strojem nebo počítačem (Word nebo T602) po jedné straně papíru formátu A4. Příspěvek musí obsahovat název článku, jméno a adresu autora(-ů) a v případě rozsáhlejšího příspěvku by měl být členěn na abstrakt, úvod, metodiku příp. charakteristiku území, výsledky, diskusi, závěr, seznam použité literatury a obsáhlejší souhrn pro překlad do němčiny či angličtiny.

Literární citace uvádějte tímto způsobem: příjmení autora a křestní jméno (ve zkratce), rok vydání, název článku, název časopisu, ročník a strany. U knih i místo vydání.

Příklad:

MAŘAN J. 1946: Kulík hnědý, *Charadrius morinellus* L., v Krkonoších.
Sylvia 8: 49.

OBHLÍDAL F. 1977: Ornitologická příručka. *SZN Praha*: 304 str.

Kresby, grafy a tabulky vyhotovte na zvláštním bílém papíře a řádně označte jejich umístění v textu. Každý obrázek doplňte popisem. K příspěvku je možno dodat kvalitní a kontrastní fotografie na lesklém papíře, nejlépe formátu 9x13 cm.

Redakce si vymíňuje právo provést drobné formální úpravy textu.

PRUNELLA

ročník XXV/1999

Vedoucí redaktor: Jiří Flousek
Správa KRNP, Dobrovského 3,
543 11 Vrchlabí
tel. (0438) 456 212, fax (0438) 422 095
e-mail: jflousek@kmap.cz

Redakční rada: Jaroslav Fišera
Jan Grúz
Ladislav Hlavatý
Miroslav Mareček
Petr Miles
Dušan Vodnárek

Vydala: Správa KRNP Vrchlabí, 2000
Technická redaktorka: Jana Marková
Obálka: akad. mal. Renata Oppeltová
Sazba, tisk: LINUS, s.r.o. Hradec Králové
Počet výtisků: 200
Vychází jedenkrát ročně
Neprodejné
Tištěno na recyklovaném papíru

ISBN: 80-86418-10-3

© Správa Krkonošského národního parku, Vrchlabí

Biosférická rezervace Krkonoše/Karkonosze

